

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra Levnet og Meeninger (DK)

Citation: Ewald, Johannes: "Herr Panthakaks Historie og Meeninger", i Ewald, Johannes: *Herr Panthakaks Historie og Meeninger*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 99. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald01dkval-shoot-idm140540297326544/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Herr Panthakaks Historie og Meeninger

intet for – Hans stirrende Syn fulgte utrettet med Heltene i deres høieste Flugt, og hans Hjerte slog kun høyt for Handlinger, som Engle maatte beundre! – Forført af den raske, den venskabelig skuffende Muse, haabede han dengang snart selv, at kunde ligne disse jordiske Guder, hvis Ære hans Sjæl svulmede af – Hun sagde ham det ikke, at han kun var bestemt til at besyngre dem – da skulde hun have bedrøvet ham dermed – – Men nu, ak nu smelter hans Hjerte i Lyksaligheder, og hans heele Sjæl i fortryllende Følelser; naar den himmelske tilvinker ham, at forfølge de Helte med høye Toner, hvis Spor hans svagere Fod ikke kan træde i – og med svulmende Sang, at naae de Dyder, som Skjæbnen har formeent ham at udøve – Rask som Ørnen river han sig da løs, fra sit tungere Støv, fra sin snevrere Kredts – og i Følge med dem han besyngre, stiger han op imod dig, du de sande Dyders Kilde, de reene Glæders Udspring! – Ak, at du kun ofte vilde byde din himmelske Sangerinde, at tilvinke ham, du Salighedens Fader! – Ak, at du vilde styrke hans Vinger, at han ikke for hastig sank tilbage, til det betyngende Støv! – ikke for dybt i det besnudske Leer! – – Ak, at han da selv, naar han forgjæves flagrende, ikke kan rive sig løs, fra de Baand, som hilde ham, dog aldrig taber dig af Sigte, du evige Forbarmer! – aldrig dig, du allerhelligste Væsen! – aldrig den salige TidsPunkt, efter hvilken han evig ved Siden af dydige, skal knæle for din Throne! – Evig i Chor med ubesmittede, syng dine herlige Egenskaber! –

Salige Formaal, kan den henrykte Digter tænke – føle dig – føle din Himmel? – – og see tilbage til en Tue, hvorunder han fordem nød nogle af dine svageste Glimt – indhyllede, dæmpede, næsten qualte i en Skye af jordiske, af daarlige Glæder? – Han kan det! – Han skal det! – Thi evig dyrebar er den mindste Guist af himmelske Dyder – og evig Salighed er i den spædste Straale af deres Fader – Derfor skal din Barde, ofte taknemmelig, ofte velsignende erindre dig og de Vellyster, som du fordem skænkte ham, o du elskeligste blant Høiene! –

Viin-Flasken

Men ret alvorlig, mein Herr von ThundernTrunk, om De engang af et Vanheld faaer disse Blade at læse, vil De ikke da kalde mig et Kyl-

lingefloved, fordi jeg har kundet, kagle, sværme – hvad Deres Naade behager at kalde det – thi Følelser kjende De dog ikke – maaskee drømme saameget, over en stakkels Flaske Viin, og det dertil, med Deres Tulladelse kun en Halv-Potte Flaske Muskateller, troer jeg? – og det femten Aar, efter at jeg har drukket den? – Deres Velfordøyelighed har nu i saa mange Aar, daglig i det mindste drukket fire Flasker, uden at en eneste kan bebreide Dem, at Deres Hjerter eller Deres Forstand nogentid har lidt den mindste Forandring derved – eller at Deres Taler nogentid har gjort Dem mistænkt for, at være skeyet ud fra den Zirkel af Ideer, for ikke at sige Tanker; hvori det er Dem og Deres tykbugede Slægtninger arveligt og egentlig at dreje sig – det er at sige, Deres Høyadelige Ahner, og Deres Høyadelige Jagt-Hunde – Balancen i Europa, og Priisen paa Smørret – Den største og eneste Virkning, som De nogentid har følt, enten af Tockayer eller af Madera, er – at den har befordret Deres Middags-Søvn – – og Deres Natteroe – – Sov vel min Herre! –

Næsten fortryder det mig, at jeg har spildt mine Ord paa det Stryk-Fad – Men dig beklager jeg, du ædle Druc-Saft, du som umisbrugt er Guders og Menniskers Glæde; at du saaledes skal fordærves i en Vom, der ligesaagod kunde udspiles ved Moose-Vand, som ved dig – i den dunstfulde Sphære af en chaotisk Sjel – proh Phoebel! – i det ærohydrogasteriske Svælg hvoraf en lille Kant af et Hjerter pippet op, ligesom Loths forsaltstyttede Hustrue af det døde Hav – hvor du er ligesaa ufølt, som du var i dit Hochlandiske OxseHoved, ligesaa spildt, som om du var kaster i Mæl-Strømmen – Virkelig der maae allerede være gaaet Kold-Fyr i den Sjel, som Viinen – Viinen selv ikke kan opvarme til Følelser, til Munterhed – ikke opløfte til ædle og store Forsæt – hvori den tvertimod quæler den sidste lille Grad af Virksomhed, hvorved den rørte sig – en hver Kraft foruden Viin inertia – Den ærlige, pjaltede, slunkne, bombogranotymperatandiniske Caspar MaurenBrecher, som, naar han har drukket sin Flaske saur Landviin, slaar Flasken mod Væggen med den ene Haand, og giver det sidste af sin Leening til en Stodder med den anden; er meer Menniske og bedre Menniske; end hans corpulente Excellence, som naar han har drukket sex Flasker Champagner, sætter sig i sin LæneStoel at snorker, og giver sin Tjenere Ordre, at slaae Døren i for Næsen af alle hans Creditorer – Hans Excellence er en Esel, som var bestemt til at æde Tidsler, og ved et Vanheld kommer over en Kiste fuld af Ma-